

តារាងមាតិកា

ខ្លឹមសារសង្ខេបសំរាប់ប្រតិបត្តិ

ការពិនិត្យមើលជារួម	i
ទំរង់ និងប្រភព.....	iii
ហេតុការណ៍គន្លឹះ.....	iii
ការពិនិត្យរកដើមហេតុនៃវិបត្តិ.....	vii
ឧបសគ្គចំបងនានា.....	xiii
ការគិតសំរេចចិត្តលើការងារដែលត្រូវធ្វើបន្ត និងការមើលទៅខាងមុខ.....	xvii
អាទិភាពគោលនយោបាយ.....	xxii

ជំពូក ១: បរិបទនៃប្រទេស

ខ្លឹមសារសង្ខេប	1
ភូមិសាស្ត្រ និងកាណានុវត្តភាព.....	3
មរតកនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ.....	6
ប្រធានបទ និងប្រភព.....	18
ខ្លឹមសារសង្ខេប	24

ជំពូក ២: របស់ភាពក្រីក្រកម្រិត ១៩៩៤-២០០៤

ខ្លឹមសារសង្ខេប	27
ការដោះស្រាយភាពក្រីក្រក្នុងពេលកន្លងមក.....	29
របកគំហើញគន្លឹះ.....	34
ផលនាធាតុចូល និងគេចចេញពីភាពក្រីក្រ: ការវិភាគទិន្នន័យជំនាញ.....	47

ជំពូក ៣: ស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រនៅប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៤

ខ្លឹមសារសង្ខេប	55
ការប្រើប្រាស់របស់គ្រួសារ	57

ភាពក្រីក្រក្នុងឆ្នាំ ២០០៤.....	58
ទិដ្ឋភាពនៃភាពក្រីក្រក្នុងគ្រួសារ.....	62
ភាពក្រីក្រនៅទីក្រុង: កង្វះខាតនៃការធានាថា មានផ្ទះសំរាប់ស្នាក់នៅ និងអសន្តិសុខ(ភាពមិនប្រាកដ) នៃការរកប្រាក់ចំណូល.....	73
វិសមភាពមានកំរិតខ្ពស់.....	75
ភាពងាយទទួលរងគ្រោះ.....	78

ជំពូក ៤: ប្រភពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច

ខ្លឹមសារសង្ខេប.....	83
ការពិនិត្យសិក្សាមើលកំណើនសេដ្ឋកិច្ចបកក្រោយឡើងវិញ.....	85
វិស័យកសិកម្ម.....	89
វិស័យឧស្សាហកម្ម.....	97
ឧបសគ្គចំបងចំពោះកំណើនកសិកម្ម និងកំណើនអាជីវកម្មកសិកម្ម.....	107
ឧបសគ្គចំដាប់ទី ២ ចំពោះកំណើនអាជីវកម្មកសិកម្ម: តំលៃចំណាយខ្ពស់សំរាប់មូលធន.....	113

ជំពូក ៥: ការកើនឡើងនៃប្រាក់ចំណូលកសិកម្ម

ខ្លឹមសារសង្ខេប.....	115
វិស័យកសិកម្ម.....	117
ផលដំណាំទាំងឡាយមានកំរិតដែលស្ថិតនៅក្នុងចំណោមកំរិតទាបជាងគេបំផុតក្នុងតំបន់.....	119
មូលដ្ឋានធនធានធម្មជាតិ.....	121
វិស័យជលផល.....	122
វិស័យព្រៃឈើ.....	126
ដីធ្លី: ទ្រព្យធនសំខាន់របស់ជនក្រីក្រ.....	127
កត្តាទាំងឡាយសំរាប់លើកកម្ពស់ផលិតភាពកសិកម្ម.....	132

ជំពូក ៦: ការអប់រំ សុខភាព និងទ្រព្យសម្បត្តិ

ខ្លឹមសារសង្ខេប.....	139
---------------------	-----

ការអប់រំ មុខជំនាញ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច.....	142
សុខភាព និងទ្រព្យសម្បត្តិ.....	164

ជំពូក ៧: ការកសាងរដ្ឋប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងឆ្លើយតបតាមសំណូមពរ

ខ្លឹមសារសង្ខេប	197
ការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័នរដ្ឋ និងសមត្ថភាពវិស័យសាធារណៈ.....	199
ការបញ្ចេញយោបល់ ការចូលរួម និងការទទួលខុសត្រូវសង្គម.....	222

ជំពូក ៨: ភាពជាដៃគូថ្មីសំរាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ

ខ្លឹមសារសង្ខេប	233
តើប្រទេសកម្ពុជាអាចសំរេចគោលដៅនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ខ្លួនបានឬទេ?.....	237
ផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ (NSDP) និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា (CMDGs).....	240
ការគាំទ្រផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ (NSDP): ប្រសិទ្ធភាពរបស់ជំនួយនៅប្រទេសកម្ពុជា.....	244
ជំនួយ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ឆ្នាំ ១៩៩៣-២០០៤	246
ការរីកចម្រើននៃការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ.....	259

ឯកសារយោង 267

ឧបសម្ព័ន្ធ ១: បរិសិទ្ធិ(សេចក្តីបន្ថែម)បច្ចេកទេស..... 267

ឧបសម្ព័ន្ធ ២: លទ្ធផលនៃភាពអន់ថយក្នុងជំពូក ៥..... 277

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣: តារាងទានា..... 285

តារាងអត្ថបទក្នុងសៀវភៅ

ប្រអប់១: ការលំបាកក្នុងការបង្កើតរបត់ភាពក្រីក្រនៅប្រទេសកម្ពុជាiv

ប្រអប់២: ផ្នែកផ្សេងៗនៃតំបន់ជនបទមានបទពិសោធន៍លើកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខុសៗគ្នាស្វាយviii

ប្រអប់៣: ភាពគ្មានដីបង្កើនផល ទន្ទឹមនឹងការទុកចោលដីដែលហ៊ុមព័ទ្ធរបងឱ្យនៅទំនេរនៅ
ក្នុងស្រុកភ្នំស្រួចxi

ប្រអប់៤: “ពឹងផ្អែកលើមេឃ”: ដោយគ្មានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រួតពិនិត្យទឹក កសិករត្រូវពឹងផ្អែកទាំងស្រុង
លើទឹកភ្លៀងxiii

ប្រអប់៥: ការអប់រំ និងអន្តរាគមន៍ភាពក្រីក្រxv

ប្រអប់៦: ជាញឹកញយ បញ្ហាសុខភាពដ៏ស្មុគស្មាញត្រូវបានដោះស្រាយជាងការខូចខាតផលដំណាំទៅទៀត.....xvi

ប្រអប់៧: អំពើពុករលួយធ្វើឱ្យជនក្រីក្របន្តក្រីក្រទៅទៀតxvii

ប្រអប់៨: ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិ (NSDP) ឆ្នាំ ២០០៦-២០១០:
ការប្តេជ្ញាចិត្តxxi

ប្រអប់១.១: ប្រាសាទអង្គរ ទេសចរណ៍ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច6

ប្រអប់១.២: ផ្ទៃពុទ្ធាបានបើកកាលានុវត្តភាព និងបង្កើតលទ្ធភាពឱ្យមានជីវិតប្រសើរជាងមុន.....14

ប្រអប់១.៣: ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងសង្គមនានាក្រោយពេលជំលោះ: មេរៀនដកស្រង់ចេញ
ពីបទពិសោធន៍អន្តរជាតិ.....15

ប្រអប់១.៤: ការប្រៀបធៀបតាមពេលវេលា និងទីកន្លែង: គោលគំនិតមូលដ្ឋានក្នុងការប្រើទិន្នន័យ
នៃការអង្កេតសង្គមកិច្ច-សេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា (CSES).....19

ប្រអប់១.៥: ម៉ាយពលរបស់គ្រួសារ និងទស្សនៈវិស័យរបស់ជនក្រីក្រ: ការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្តីពីការ
ចេញពីភាពក្រីក្រ (MOPS).....23

ប្រអប់២.១: ការប្រៀបធៀបផលិតផលផ្ទៃស្វាយ និងផ្ទៃចេក: ការវាស់ភាពក្រីក្រនៅប្រទេសកម្ពុជា
ឆ្នាំ១៩៩៣-២០០៤31

ប្រអប់២.២: ការវាស់ភាពក្រីក្រ: អត្រាភាពក្រីក្រ គម្លាត និងភាពធ្ងន់ធ្ងរ.....35

ប្រអប់២.៣: ការធ្វើចំណោលបកក្រោយនៃការប៉ាន់ស្មានភាពក្រីក្រថ្នាក់ជាតិ
សំរាប់ឆ្នាំ ១៩៩៤.....36

ប្រអប់២.៤: ការយល់ឃើញស្តីពីវិសមភាពក្នុងចំណោមយុវជននៅជនបទ.....	47
ប្រអប់៣.១: ការជ្រើសរើសបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ: ការប្រៀបធៀបបន្ទាត់ភាពក្រីក្រផ្ទាក់ជាតិជាមួយ និងបន្ទាត់ភាពក្រីក្ររបស់ក្រុមដែលរកប្រាក់ចំណូលបានមួយដុល្លាក្នុងមួយថ្ងៃ.....	60
ប្រអប់៣.២: យេនឌ័រ និងភាពក្រីក្រនៅប្រទេសកម្ពុជា.....	65
ប្រអប់៣.៣: ជនជាតិភាគតិច និងភាពក្រីក្រ.....	67
ប្រអប់៣.៤: ជនក្រីក្រនៅទីក្រុង: បរិមាណតិច ប៉ុន្តែ តើពួកគាត់ត្រូវបានស្រង់ស្ថិតិមិនអស់ និងបរិមាណចេះតែកើនឡើងមែនឬទេ?.....	74
ប្រអប់៤.១: ទេសន្តរប្រវេសន៍ពលកម្មក្នុងប្រទេស និងឆ្លងដែន.....	93
ប្រអប់៤.២: កិច្ចសន្យាបង្កបង្កើនផល-ស្រូវក្រអូប និងថ្នាំជក់.....	98
ប្រអប់៤.៣: ការងារនៅរោងចក្រកាត់ដេរ និងការផ្ញើលុយទៅផ្ទះ: ទស្សនៈទទួលបានពីរោងចក្រ និងភូមិ.....	101
ប្រអប់៤.៤: វិស័យទេសចរណ៍ និងជនក្រីក្រ.....	107
ប្រអប់៥.១: រឿងរ៉ាវស្តីពីជោគជ័យនៅស្រុកម៉ាឡៃ.....	133
ប្រអប់៥.២: ការតាមដានភាពញឹកញាប់ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃជំលោះដីធ្លី.....	133
ប្រអប់៥.៣: ការកើនឡើងនៃភាពគ្មានដីបង្កបង្កើនផល ទន្ទឹមនឹងការទុកចោលឱ្យនៅទំនេរនូវដី ដែលអាចដាំដុះ និងហ៊ុមព័ទ្ធរបងនៅក្នុងស្រុកភ្នំស្រួច	134
ប្រអប់៥.៤: ប្រាក់ចំណូលកើនឡើង ឬធ្លាក់ចុះតាមបរិមាណទឹកភ្លៀង.....	136
ប្រអប់៥.៥: ជាញឹកញយ បញ្ហាសុខភាពជ័រស្តុតន្តត់គឺធ្ងន់ធ្ងរជាងការខូចខាតផលដំណាំទៅទៀត.....	138
ប្រអប់៦.១: សន្តិភាព ការកើនឡើងនៃបរិមាណសាលារៀន និងការផ្លាស់ប្តូរគោលនយោបាយបង់ប្រាក់បាន បង្កើនការចូលរៀននៅកំរិតបឋមសិក្សា.....	143
ប្រអប់៦.២: ឪពុកម្តាយសិស្សមានការព្រួយបារម្ភពីគុណភាពនៃការបង្រៀន.....	146
ប្រអប់៦.៣: កម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាព.....	153
ប្រអប់៦.៤: ការបង្រៀនបន្ថែមជាក្រុមតូចៗឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញពីការសិក្សានៅសាលារៀន សាធារណៈ.....	155

ប្រអប់៦.៥: អ្នកភូមិយល់ដឹងពីទំនាក់ទំនងរវាងការអប់រំ និងកាលានុវត្តភាព.....	157
ប្រអប់៦.៦: ការពន្យល់ពីការចូលរៀន និងការបន្តការសិក្សា: របកគំហើញពីការវិភាគលើកត្តា ប្លែកៗច្រើន.....	162
ប្រអប់៦.៧: អាហារូបករណ៍ជួយកុមារិនៃគ្រួសារក្រីក្រឱ្យបន្តការសិក្សានៅសាលារៀន តទៅទៀត	163
ប្រអប់៦.៨: ការទទួលបានសេវាសុខាភិបាល និង“ជំងឺថ្មីៗ”.....	167
ប្រអប់៦.៩: ការរត់ទៅរកអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដើម្បីទទួលបានសេវាសុខាភិបាល.....	191
ប្រអប់៧.១: តាមការយល់ឃើញរបស់វិនិយោគិន ប្រទេសកម្ពុជានៅតែបន្តស្ថិតក្នុងកំរិតទាប.....	202
ប្រអប់៧.២: ពីប្រាក់បៀវត្សបន្ថែមទៅកំណែទម្រង់ប្រាក់បៀវត្ស.....	208
ប្រអប់៧.៣: កម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ (PFM) ផ្តល់នូវរបៀបវារៈប្រាកដនិយម សំរាប់ការកែសំរួលចំណាយតាមគោលនយោបាយ.....	209
ប្រអប់៧.៤: ការប៉ាន់ស្មានដំបូងៗនៃធនធានប្រេងឥន្ធនៈ និងឧស្ម័នរបស់ប្រទេសកម្ពុជា.....	211
ប្រអប់៧.៥: ការរៀបរាប់របស់ប្រជាពលរដ្ឋបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ពីការរីកដុះដាល និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃ អំពើពុករលួយ.....	213
ប្រអប់៧.៦: ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងអំពើហិង្សាគឺជាបញ្ហាពិតប្រាកដដែលប្រហែលជាកើនឡើង.....	217
ប្រអប់៧.៧: ភាពក្រីក្រ និងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារជំរុញគ្នាទៅវិញទៅមក.....	220
ប្រអប់៧.៨: ការស្រាវជ្រាវពីគុណភាពបញ្ជាក់ពីការថយចុះនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅភូមិមួយ ចំនួន.....	221
ប្រអប់៧.៩: ការសំរួលសំរួលសកម្មភាពអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅតែជាបញ្ហាប្រឈមដ៏សំខាន់ ដដែល.....	226
ប្រអប់៧.១០: ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនគឺជាបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ និងចេះតែកើនឡើងសំរាប់យុវជន កម្ពុជា.....	227
ប្រអប់៧.១១: ប្រជាជនកម្ពុជានៅជនបទកំពុងប្រកាន់យកសណ្ឋានថ្មីនៃសកម្មភាពរួមគ្នាដើម្បី ការពារផលប្រយោជន៍របស់ពួកគាត់.....	229

ប្រអប់៨.១: យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ: កម្មសិទ្ធិ ការចូលរួម និងលទ្ធផលនៃភាព ក្រីក្រ.....	242
ប្រអប់៨.២: ផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិ (NSDP) ឆ្នាំ ២០០៦-២០១០: ការប្តេជ្ញាចិត្ត.....	244
ប្រអប់៨.៣: កម្មសិទ្ធិ ការកែលម្អ និងសុខដុមរារូបនីយកម្ម: គោលគំនិតមូលដ្ឋាន.....	248
ប្រអប់៨.៤: ការកែលម្អអនាម័យ ឬការកសាងស្ថាប័ន?.....	249
ប្រអប់៨.៥: ផែនការសកម្មភាពសុខដុមរារូបនីយកម្ម និងការកែលម្អរបស់ប្រទេសកម្ពុជា.....	254
ប្រអប់៨.៦: សុខដុមរារូបនីយកម្ម និងការកែលម្អ: ឧទាហរណ៍សំរាប់ការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែងមួយ ចំនួន.....	256
ប្រអប់៨.៧: ឆ្ពោះទៅរកគណនេយ្យភាពទៅវិញទៅមក: មេរៀនទាំងឡាយដែលដកស្រង់ចេញពី ប្រទេស តង់ហ្សានី និងប្រទេស ម៉ូហ្សាំប៊ីក.....	258
ប្រអប់៨.៨: ការទាមទារដោយសង្ខេបរបស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងវាយតម្លៃ (M&E) លើភាពក្រី ក្រថ្នាក់ជាតិ	261

តារាងរូបភាព

រូបភាព ១: ក្នុងទសវត្សកន្លងទៅ តាមការប៉ាន់ស្មាន ភាពក្រីក្រនៅប្រទេសកម្ពុជាបានធ្លាក់ចុះប្រមាណ ១២ ភាគរយ តាមការគិតជាពិន្ទុ..... i

រូបភាព ២: ការប្រើប្រាស់របស់គ្រួសារបានកើនឡើង ៣២ ភាគរយ ដោយគិតទូទាត់អតិផរណារួច...iii

រូបភាព ៣: មួយភាគប្រាំនៃប្រជាជនក្រីក្រជាងគេបំផុតមានទ្រព្យធនច្រើនជាង និងទទួលបានអត្ថិសនី ប្រសើរជាង ១០ ឆ្នាំមុន.....v

រូបភាព ៤: ជនក្រីក្រជាងគេបំផុត ២០ ភាគរយកំរស់នៅក្នុងផ្ទះដែលល្អប្រសើរជាងពេលមុនដែរ.....v

រូបភាព ៥: ប្រទេសកម្ពុជាមានប្រសិទ្ធិភាពគួរឱ្យកត់សំគាល់ក្នុងការបន្ថយ និងការប្តូរទិសនៃការវិកលដុះ ជាលរបស់វីរុស HIVvi

រូបភាព ៦: ការរួមវិភាគទានរបស់វិស័យឧស្សាហកម្មដល់ផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក (GDP) បានកើន ឡើងពីរដង ប៉ុន្តែ នៅតែផ្តល់ការងារត្រឹមតែ ៨ ភាគរយនៃកម្លាំងពលកម្មប៉ុណ្ណោះ..... ix

រូបភាព ៧: ភោគផលដំណាំស្រូវ - អាហារជាប្រចាំរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា - មានកំរិតទាបណាស់ បើ ប្រៀបធៀបជាមួយប្រទេសជិតខាង..... x

រូបភាព ៨: ប្រទេសកម្ពុជាមិនទាន់សំរេចបាននូវកំណើនកសិកម្មកំរិតខ្ពស់ជានិរន្តរភាព ដែលភ្ជាប់ ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសំរាប់រយៈពេលយូរអង្វែងនៅឡើយ.....x

រូបភាព ៩: ធនធានទ្រព្យសម្បត្តិរួម - ផលផល និងព្រៃឈើ - មានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះបញ្ហាភាគ ក្រីក្របំផុត ប៉ុន្តែ គ្រាន់តែសំខាន់ធម្មតាប៉ុណ្ណោះចំពោះបញ្ហាភាគមាន ទ្រព្យសម្បត្តិបំផុត.....xii

រូបភាព ១០: កំណើនកសិកម្មកំរិតខ្ពស់ជាងមុននឹងផ្តល់យ៉ាងរហ័សជាងមុននូវគោលដៅនៃការកាត់បន្ថយ ទ្រព្យសម្បត្តិ.....xviii

រូបភាព ១១: កសិដ្ឋានខ្នាតតូចជាបំណងប្រាថ្នាផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចល្អប្រសើរជាងកសិដ្ឋាន ខ្នាតធំទូលាយ.....xxiii

រូបភាព ១.១: ប្រទេសកម្ពុជាទាញយកផលចំណេញពីលទ្ធភាពទទួលបានសមុទ្រ ផលត្រីទឹកសាបដ៏សំបូរ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសជិតខាង..... 4

រូបភាព ១.២: ទេសភាព និងធនធានធម្មជាតិបង្កើតភាពប្លែកៗក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច របស់ប្រទេសកម្ពុជា.....21

រូបភាព ២.១: នៅចន្លោះឆ្នាំ ១៩៩៤ និងឆ្នាំ ២០០៤ តាមការប៉ាន់ស្មាន ភាពក្រីក្របានធ្លាក់ប្រមាណ ១២ ភាគរយ.....29

រូបភាព ២.២: ភាពក្រីក្រ - និងភាពក្រីក្រស្បៀងអាហារ - បានធ្លាក់ចុះទាំងនៅតំបន់ទីក្រុង និងតំបន់ ជនបទ.....38

រូបភាព ២.៣: ជំរៅនៃភាពក្រីក្របានថយចុះទាំងនៅក្នុងទីក្រុង និងនៅជនបទ..... 38

រូបភាព ២.៤: ការប្រើប្រាស់សំរាប់មនុស្សម្នាក់ៗបានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំកន្លងទៅ នេះ.....39

រូបភាព ២.៥: ការប្រើប្រាស់បានកើនឡើងក្នុងតំបន់ជនបទ-ប៉ុន្តែក្នុងកំរិតយឺតជាងនៅតំបន់ទីក្រុង....40

រូបភាព ២.៦: ឥឡូវនេះគ្រួសារទាំងអស់-រួមទាំងគ្រួសារក្រីក្រ-អាចមានលទ្ធភាពចំណាយលើសំភារៈ ក្រៅពីស្បៀងអាហារច្រើនជាងមុន..... 40

រូបភាព ២.៧: មួយភាគប្រាំនៃប្រជាជនក្រីក្រជាងគេបំផុតមានទ្រព្យធនច្រើនជាង និងទទួលបានអត្ថិសនី ប្រសើរជាងឆ្នាំ ១៩៩៤..... 41

រូបភាព ២.៨: ជនក្រីក្រជាងគេបំផុតចំនួន ២០ ភាគរយក៏រស់នៅក្នុងផ្ទះដែលល្អប្រសើរជាងពេលមុនដែរ42

រូបភាព ២.៩: ការចូលរៀនពិតនៅកំរិតបឋមសិក្សាមានភាពប្រសើរឡើងសំរាប់គ្រប់ក្រុមទាំងអស់... 43

រូបភាព ២.១០: ក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ ការប្រើប្រាស់សំរាប់មនុស្សម្នាក់ៗ ក្នុងចំណោមជនក្រី ក្របំផុតចំនួនមួយភាគប្រាំ បានកើនឡើងតែ ៨ ភាគរយប៉ុណ្ណោះ - បើប្រៀបធៀប ជាមួយនឹងការកើនឡើងដល់ទៅ ៤៥ ភាគរយក្នុងចំណោមអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិបំផុត ចំនួនមួយភាគប្រាំនៃប្រជាជន.....44

រូបភាព ២.១១: ភាពក្រីក្របានធ្លាក់ចុះយ៉ាងលឿននៅក្រុងភ្នំពេញ និងនៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ.....44

រូបភាព ២.១២: វិសមភាពកើតមាននៅតំបន់ជនបទ និងនៅក្នុងប្រទេសទាំងមូល.....45

រូបភាព ២.១៣: ថាមពលរបស់គ្រួសារ និងការផ្លាស់ប្តូរសមាសភាពនៃប្រាក់ចំណូល ឆ្នាំ២០០១-ឆ្នាំ២០០៤53

រូបភាព ៣.១: ភូមិភាគជនបទខ្ពង់រាប និងជនបទទន្លេសាបមានការប្រើប្រាស់ជាមធ្យមទាបជាងគេបំផុត59

រូបភាព ៣.២:	ការប្រើប្រាស់សំរាប់មនុស្សម្នាក់នៅតំបន់ខ្ពស់មានកំរិតត្រឹមតែ ៧៥ ភាគរយនៃមធ្យមភាគ ថ្នាក់ជាតិប៉ុណ្ណោះ.....	57
រូបភាព ៣.៣:	កំរិតជីវភាពរស់នៅមានកំរិតទាបជាងគេបំផុតនៅក្នុងភូមិភាគភ្នំ/ខ្ពង់រាប និងទន្លេសាប.....	59
រូបភាព ៣.៤:	ភាគច្រើននៃជនក្រីក្ររស់នៅក្នុងខេត្តនៃតំបន់វាលរាប និងខេត្តជាប់ទន្លេសាប.....	61
រូបភាព ៣.៥:	អត្រាភាពក្រីក្រមានកំរិតខ្ពស់បំផុតនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ សៀមរាប និងកំពង់ធំ.....	63
រូបភាព ៣.៦:	គ្រួសារដែលមេគ្រួសារជាបុរស ឬស្ត្រីស្ថិតក្នុងអាយុពេញកំលាំងនៃជីវិតរបស់ពួកគាត់(អាយុ ចន្លោះ ៣០-៥០ឆ្នាំ) បង្កើតបានជាបរិមាណច្រើនជាងគេបំផុតនៃជនក្រីក្រ និងមានអត្រា ភាពក្រីក្រខ្ពស់ជាងគេបំផុត.....	63
រូបភាព ៣.៧:	គ្មានភាពខុសគ្នាផ្នែកស្ថិតិក្នុងទិន្នន័យការអង្កេតសង្គមកិច្ច-សេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា (CSES) រវាងអត្រាភាពក្រីក្រក្នុងគ្រួសារដែលមានមេគ្រួសារជាបុរស ឬស្ត្រីទេ.....	64
រូបភាព ៣.៨:	គ្រួសារធំទំនងជាត្រីក្រជាងដោយសារមានផលធៀបបន្តក្នុងគ្រួសារធំជាង.....	65
រូបភាព ៣.៩:	គ្រួសារដែលមានមេគ្រួសារជាអ្នកបរិច្ចាគផ្ទះ និងជាកសិករគឺជាគ្រួសារក្រីក្រ.....	69
រូបភាព ៣.១០:	ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធខ្យល់ខ្សោយបំផុតត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងខេត្តនានានៃភូមិភាគភ្នំ/ ខ្ពង់រាប និង ខេត្តសៀមរាប.....	71
រូបភាព ៣.១១:	ជនក្រីក្រត្រូវបានផ្តាច់ឋានពល ទឹកស្អាត និងអនាម័យ.....	72
រូបភាព ៣.១២:	ជនក្រីក្របំផុត និងក្រុមបញ្ហាភាគក្រីក្របំផុតបន្ទាប់ហាក់ដូចជាមានការធានាតិចតួចក្នុង ការទទួលបានកម្មសិទ្ធិកាន់កាប់ដី.....	72
រូបភាព ៣.១៣:	វិសមភាពនៅប្រទេសកម្ពុជាមានកំរិតខ្ពស់ជាពិសេសនៅតំបន់ទីក្រុង.....	76
រូបភាព ៣.១៤:	វិសមភាពនៅប្រទេសកម្ពុជាមានកំរិតខ្ពស់ បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងប្រទេសជិតខាងក្នុង តំបន់.....	76
រូបភាព ៣.១៥:	ការបែងចែកនៃការប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ និងភាពងាយទទួលបានរងគ្រោះ.....	80
រូបភាព ៤.១:	ការធ្វើវិភាគទានដល់កំណើនផលិតផលក្នុងស្រុក (GDP)ពិត.....	86
រូបភាព ៤.២:	វិភាគទានរបស់អនុវិស័យដល់កំណើនវិស័យកសិកម្ម.....	89
រូបភាព ៤.៣:	ដីរាប់ពាន់ហិកតាដែលកំពុងផ្តល់សំរាប់ផលិតកម្មកសិកម្មបានមកជាពិសេសដោយការ កាប់ឆ្កាតព្រៃ.....	92

រូបភាព ៤.៤:	ការពិនិត្យរកដើមហេតុនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច.....	110
រូបភាព ៥.១:	កសិកម្ម និងការទទួលបានធនធានធម្មជាតិគឺមានសារៈសំខាន់ចាំបាច់សំរាប់ជនក្រីក្រ...	117
រូបភាព ៥.២:	ប្រាក់ចំណូលបានមកពីផលិតផលឈើអារ និងក្រៅពីឈើអារ.....	126
រូបភាព ៥.៣:	កសិដ្ឋានខ្នាតតូចជាបំណងប្រាថ្នាផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចល្អប្រសើរជាងកសិដ្ឋានខ្នាតធំទូលាយ....	131
រូបភាព ៦.១:	ចំណាយសាធារណៈលើការអប់រំ - ជាពិសេសតំលៃចំណាយចរន្ត - បានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង.....	144
រូបភាព ៦.២:	ក្នុងការប្រៀបធៀបជាមួយនឹងប្រទេសដទៃទៀតក្នុងតំបន់ ការអប់រំកំរិតបឋមសិក្សានៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានសភាពអន់ខ្សោយនៅឡើយ.....	146
រូបភាព ៦.៣:	មានការប្រកាសទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈថា វិសមភាពក្នុងលទ្ធផលនៃការអប់រំ នៅមាននៅឡើយ.....	147
រូបភាព ៦.៤:	កុមារនៃគ្រួសារក្រីក្រនៅតំបន់អគ្គេយ៍ និងពាយ័ព្យហាក់ដូចជាបានបញ្ចប់ការរៀនសូត្រកំរិតបឋមសិក្សា.....	148
រូបភាព ៦.៥:	ការចូលរៀនពិតនៅបឋមសិក្សាមានភាពប្រសើរឡើងសំរាប់ទាំងអស់គ្នា.....	149
រូបភាព ៦.៦:	អ្នកដែលមានការអប់រំល្អហាក់ដូចជាមិនក្រីក្រឡើយ.....	158
រូបភាព ៦.៧:	ប្រាក់ឈ្នួល និងប្រាក់រកបានជាមធ្យមកើនឡើងតាមលំដាប់ថ្នាក់នៃកំរិតការអប់រំ.....	159
រូបភាព ៦.៨:	ប្រទេសកម្ពុជាបានសំរេចដោយជោគជ័យគួរឱ្យកត់សំគាល់ក្នុងការបង្វែរទិសនៃការរីកដុះដាលនៃវីរុស HIV.....	169
រូបភាព ៦.៩:	អត្រានៃកង្វះខាតអាហាររូបត្ថម្ភនៅប្រទេសកម្ពុជាមានកំរិតខ្ពស់ជ្រួល.....	170
រូបភាព ៦.១០:	ស្ត្រីក្រីក្រ និងគ្មានការអប់រំមានកូនច្រើនជាងស្ត្រីដទៃទៀត.....	175
រូបភាព ៦.១១:	កំរិតការអប់រំរបស់ម្តាយមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងខ្លាំង និងជាវិជ្ជមានចំពោះការចាក់ថ្នាំបង្ការដល់កូន.....	177
រូបភាព ៦.១២:	ការជក់បារីគឺជាទំលាប់ភាគច្រើនលើសលុបរបស់បុរស ហើយត្រូវបានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងជាអវិជ្ជមានដោយសារការអប់រំ.....	179
រូបភាព ៦.១៣:	ដោយប្រៀបធៀបជាមួយនឹងអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិ ជាសមមាត្រ ជនក្រីក្រចំណាយលើថ្នាំជក់ច្រើនជាង តែចំណាយលើការថែរក្សាសុខភាពតិចជាង.....	180

រូបភាព ៦.១៤: ភាពញឹកញាប់ (ភាគរយនៃឯកត្តជនទាំងឡាយ) និងចំនួនទឹកប្រាក់ (ប្រាក់រៀលជាមធ្យមសំរាប់មនុស្សម្នាក់ៗ ត្រូវបានបង្ហាញដោយទំហំនៃរង្វង់) ចំណាយផ្ទាល់សំរាប់ការថែរក្សាសុខភាព ក្នុងរយៈពេល ៤ សប្តាហ៍ចុងក្រោយ តាមបញ្ហាភាគនៃការប្រើប្រាស់ឆ្នាំ២០០៤184

រូបភាព ៦.១៥: ដប់ភាគរយនៃប្រជាជនដែលមានសុខភាពអាក្រក់ ឬអាក្រក់ខ្លាំងចំណាយលើការព្យាបាលសុខភាពអស់ ៦៤% នៃចំណាយទាំងអស់ក្នុងគ្រួសារ.....185

រូបភាព ៦.១៦: ការផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំពេទ្យមិនសមស្រប តំលៃចំណាយសេវា និងចំណាយទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពត្រូវបានមើលឃើញថា គឺជាបញ្ហាគន្លឹះនៃសេវាសុខាភិបាល.....187

រូបភាព ៦.១៧: ចំពោះជនក្រីក្រ ចំណាយទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពអាចមានសារៈសំខាន់ដូចគ្នានឹងតំលៃចំណាយសំរាប់ការព្យាបាលដែរ.....187

រូបភាព ៧.១: បញ្ហាអភិបាលកិច្ច - អំពើពុករលួយ និងការិយាល័យធិបតេយ្យ - ត្រូវបានមើលឃើញថា គឺជាឧបសគ្គសំខាន់ជាងគេបំផុតនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន.....203

រូបភាព ៧.២: អំពើពុករលួយនៅតុលាការត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈជាងគេ - ប៉ុន្តែ អំពើពុករលួយក្នុងវិស័យអប់រំមានផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ខ្លាំងជាងគេបង្អស់..... 214

រូបភាព ៧.៣: ច្រកសំរាប់ការទាមទាររបស់ប្រជាពលរដ្ឋអាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល.....223

រូបភាព ៨.១: ការពឹងផ្អែកលើជំនួយរបស់ប្រទេសកម្ពុជា: កំពុងថយចុះយ៉ាងយឺត ប៉ុន្តែនៅតែមានកំរិតខ្ពស់នៅឡើយ.....238

រូបភាព ៨.២: ស្ថានភាពនៃសុខដុមភារូនីយកម្ម និងការកែសំរួលនៅឆ្នាំ ២០០៤: សូចនាករទាំងឡាយដែលត្រូវបាន ជ្រើសរើស.....252

បញ្ជីតារាង

តារាង ១: ទិដ្ឋភាពនៃជនក្រីក្រនៅឆ្នាំ ២០០៤.....vii

តារាង ២: អត្រានៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រមានកំរិតល្អ ប៉ុន្តែប្រទេសមួយចំនួនផ្សេងទៀតបាន
អនុវត្តប្រសើរជាង..... xviii

តារាង ២.១: បន្ទាត់ភាពក្រីក្រស្បៀងអាហារ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភក្រៅពីស្បៀងអាហារ និងបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ
ទាំងអស់នាពេលបច្ចុប្បន្ន.....34

តារាង ២.២: តារាងទិន្នន័យអន្តរកាលនៃស្ថានភាពគ្រួសារ.....49

តារាង ២.៣: ការប្រែប្រួលនៃការប្រើប្រាស់សំរាប់មនុស្សម្នាក់ៗ និងការប្រែប្រួលនៃទីតាំងក្នុងការ
បែងចែកប្រាក់ចំណូលរបស់គ្រួសារ ឆ្នាំ ២០០១-២០០៤.....50

តារាង ៣.១: អត្រាភាពក្រីក្រមានកំរិតខ្ពស់បំផុតក្នុងតំបន់ជនបទនៃភូមិភាគទន្លេសាប និងភ្នំ/ខ្ពង់រាប
ដែលរួមគ្នាទៅតំណាងអោយស្ទើរតែពាក់កណ្តាលនៃជនក្រីក្រទាំងអស់..... 62

តារាង ៤.១: ប្រភពនៃកំណើនតាមសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ឆ្នាំ ១៩៩៤ - ២០០៤.....87

តារាង ៤.២: ការអនុវត្តន៍ការងារវិស័យកសិកម្មក្នុងតំណក់កាលដំបូងៗនៃការអភិវឌ្ឍន៍.....90

តារាង ៤.៣: ដោយប្រៀបធៀបជាមួយនឹងប្រទេសជិតខាង ប្រទេសកម្ពុជាមានដីដាំដុះតិចតួចដែល
ទទួលបានប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ.....92

តារាង ៤.៤: លើកលែងតែផលិតផលពោតចេញ ផលដំណាំភាគច្រើនគ្មានការកែលំអទេ នៅទសវត្ស
ចុងក្រោយនេះ.....95

តារាង ៤.៥: កំណើនទេសចរក្នុងស្រុកកាន់តែមានកំរិតខ្ពស់ឡើងៗ ក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅថ្មីៗនេះ.....106

តារាង ៥.១: ផលិតកម្ម និងការបរិភោគស្បៀងអាហាររបស់គ្រួសារដែលរស់នៅជនបទតាមបញ្ជីភាគ
នីមួយៗ.....118

តារាង ៥.២: ផលិតភាពកសិកម្មនៅប្រទេសកម្ពុជា និងនៅប្រទេសផ្សេងទៀត ឆ្នាំ ២០០៣.....119

តារាង ៥.៣:	ស្រូវគឺជាប្រភពសំខាន់បំផុតនៃប្រាក់ចំណូលកសិកម្មរបស់គ្រួសារកសិករនៅប្រទេស កម្ពុជា.....	120
តារាង ៥.៤:	ស្រូវនៅតែជាផលិតផលដែលដឹកមុខគេបង្អស់នៅប្រទេសកម្ពុជា.....	122
តារាង ៥.៥:	ការប្រៀបធៀបគ្រួសារដែលប្រកបអាជីវកម្មនេសាទ និងក្រៅពីនេសាទ តាមប្រាក់ ចំណូល និងតាមការប្រើប្រាស់.....	125
តារាង ៥.៦:	ផលប៉ះពាល់តាមការប៉ាន់ស្មាននៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ និងមូលធនមនុស្សទៅលើ ផលិតភាពកសិកម្ម.....	137
តារាង ៦.១:	មានការកែលំអយ៉ាងច្រើនក្នុងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិស័យអប់រំ.....	145
តារាង ៦.២:	អត្រាពលកម្មកុមារនៅប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតក្នុងចំណោមអត្រារបស់ប្រទេសដែលមានកំរិត ខ្ពស់ជាងគេនៅតំបន់អាស៊ីប៉ែកអាគ្នេយ៍.....	155
តារាង ៦.៣:	កុមារដែលមានម្តាយជាអ្នកចេះដឹងហាក់ដូចជាគ្មានកង្វះខាតអាហារូបត្ថម្ភឡើយ.....	160
តារាង ៦.៤:	ទោះបីមានការរីកចម្រើនខ្លះ ក្នុងការប្រៀបធៀបជាមួយនឹងប្រទេសក្នុងតំបន់ ប្រទេស កម្ពុជានៅមានការយឺតយ៉ាវខាងផ្នែកសុខាភិបាលនៅឡើយ.....	165
តារាង ៦.៥:	ជំងឺឆ្លងគឺជាមូលហេតុដ៏សំខាន់នៃជំងឺសំរាប់គ្រប់ក្រុមទាំងអស់ ទោះបីជំងឺមិនឆ្លងមាន សភាពខ្លាំងក្លាសំរាប់អ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិក៏ដោយ.....	166
តារាង ៦.៦:	អត្រាមធ្យម(%) នៃកង្វះខាតអាហារូបត្ថម្ភមធ្យម និងធ្ងន់ធ្ងរក្នុងចំណោមកុមារដែល មានអាយុក្រោម ៥ ឆ្នាំ តាមបញ្ហាភាគនៃការប្រើប្រាស់សំរាប់មនុស្សម្នាក់ៗ ឆ្នាំ ២០០៤	171
តារាង ៦.៧:	នៅពេលឈឺ ជនក្រីក្រហាក់ដូចជាមិនស្វែងរកការព្យាបាលសុខភាពឡើយ.....	181
តារាង ៦.៨:	ក្រៅពីនៅទីក្រុងភ្នំពេញ និងខេត្តជាប់បឹងទន្លេសាប ទ្រព្យសម្បត្តិធ្វើឱ្យមានភាពខុសគ្នា ឆ្ងាយសំរាប់ការប្រើប្រាស់ការព្យាបាលសុខភាព.....	182
តារាង ៦.៩:	ឯកត្តជនក្នុងបញ្ហាភាគមានទ្រព្យសម្បត្តិបំផុតហាក់ដូចជាប្រើប្រាស់សេវាមន្ទីរពេទ្យប្រាំ ដងច្រើនជាងឯកត្តជនក្នុងបញ្ហាភាគក្រីក្របំផុតពីរខាងក្រោម.....	182
តារាង ៧.១:	បរិយាកាសអាជីវកម្មនៅប្រទេសកម្ពុជាមានការទាក់ទាញតិចជាងមធ្យមភាពនៅក្នុង តំបន់ឆ្ងាយ.....	202

តារាង ៨.១: អត្រានៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅប្រទេសកម្ពុជាមានកំរិតល្អ ប៉ុន្តែប្រទេសផ្សេង
ទៀតមួយចំនួនធ្វើបានប្រសើរជាង.....236